

1. Επισκόπηση των συνεδριών

Οι συνεδρίες στην Καλαμαριά συγκέντρωσαν νέους συμμετέχοντες από 19 έως 25 ετών, προκειμένου να διερευνήσουν την οπτική τους για την πολιτική, την διακυβέρνηση και την εμπλοκή των πολιτών. Οι συζητήσεις αποκάλυψαν μια διττή άποψη για την πολιτική, επηρεασμένη κυρίως από τις ατομικές εμπειρίες κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης στην Ελλάδα, ως πηγή απογοήτευσης (διαφθορά, ψεύδη, ανισότητα) και ως μέσο θετικής αλλαγής (ανάπτυξη, συμμετοχικότητα, δικαιοσύνη). Παρά το γεγονός ότι οι συμμετέχοντες είχαν ελάχιστες ακαδημαϊκές γνώσεις σχετικά με τους πολιτικούς θεσμούς, επέδειξαν μεγάλη επιθυμία να τους κατανοήσουν και να έχουν αντίκτυπο σε αυτούς. Εκτός από το να προτείνουν εφικτές αλλαγές, όπως νεανικά συμβούλια, εύκολα προσβάσιμα πολιτικά εργαλεία και πιο υπεύθυνη ηγεσία, υπογράμμισαν τη σημασία της αποκέντρωσης, της διαφάνειας και της πολιτικής εκπαίδευσης. Οι συνεδρίες κατέδειξαν ότι οι νέοι όχι απλώς επιθυμούν αλλά και επιθυμούν να συμμετάσχουν ενεργά στη διαμόρφωση των κοινοτήτων και του πολιτικού τους μέλλοντος, εφόσον έχουν την κατάλληλη βοήθεια και τις κατάλληλες πλατφόρμες.

2. Βασικές ιδέες και παρατηρήσεις

Πρώτη επαφή με την πολιτική: Οι περισσότεροι συμμετέχοντες ήρθαν σε επαφή με την πολιτική μέσω σχολικών και οικογενειακών συζητήσεων, ιδίως κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης 2010-2018. Τα μαθητικά συμβούλια αποτέλεσαν μια διαμορφωτική αλλά μερικές φορές απογοητευτική πρώιμη πολιτική εμπειρία. Ένας συμμετέχων, παιδί δημάρχου, μεγάλωσε βυθισμένος στον πολιτικό διάλογο. Ζητήματα της κοινότητας που μπορεί να αντιμετωπίσει η πολιτική: Οι τοπικές ανησυχίες περιλάμβαναν την προσβασιμότητα, τις μεταφορές, την εκπαίδευση, το περιβάλλον και τη συμμετοχή των νέων. Οι συμμετέχοντες εξέφρασαν σκεπτικισμό σχετικά με την ικανότητα της τοπικής αυτοδιοίκησης να δράσει λόγω των περιορισμένων αρμοδιοτήτων και της ευαισθητοποίησης των πολιτών. Συγκεκριμένες τοποθεσίες όπως η Αρετούς και το παραλιακό μέτωπο της Καλαμαριάς αναφέρθηκαν ως χρήζουσες πολιτικής προσοχής και ανάπτυξης.

3. Ερωτήσεις που προκαλούν σκέψη

Η χρηστή διακυβέρνηση ορίζεται από: διαφάνεια, σεβασμό και δράση με επίκεντρο τον πολίτη. Οι πολιτικοί πρέπει να σέβονται το νόμο, να υπηρετούν τα συμφέροντα των πολιτών και να τιμούν το αξιωμα τους.

Η κακή διακυβέρνηση περιλαμβάνει: Διαφθορά, νεποτισμό («τα δικά μας παιδιά»), ανισότητα και ιδιοτέλεια. Οι συμμετέχοντες άσκησαν έντονη κριτική στην ιδέα ότι οι πολιτικοί στην Ελλάδα είναι υπεράνω του νόμου, επικαλούμενοι την ασυλία και την κατάχρηση εξουσίας.

Στο ερώτημα τι θα συνέβαινε αν απουσίαζε το κράτος για μία εβδομάδα οι αρχικές αντιδράσεις ήταν χιουμοριστικές («όλα θα ήταν μια χαρά»), αλλά η βαθύτερη συζήτηση αποκάλυψε ανησυχίες σχετικά με: Χάος, αναρχία, διαφθορά και ανισότητα χωρίς κυβέρνηση. Ορισμένοι φαντάστηκαν την κοινωνική ανοικοδόμηση από το χάος, με τη δημιουργία νέων δομών εξουσίας («δομημένο χάος»).

Αν οι συμμετέχοντες ήταν υπεύθυνοι για την διακυβέρνηση για μια μέρα, θα έδιναν προτεραιότητα στην εκπαίδευση, τη δικαιοσύνη, την υγειονομική περίθαλψη, την προσβασιμότητα και την οικονομική μεταρρύθμιση. Έμφαση στη δίκαιη κατανομή του πλούτου, στη μείωση των ωρών εργασίας και στη στήριξη των τομέων παραγωγής.

4. Διερευνητικές ερωτήσεις

Περιορισμένη γνώση των πολιτικών διαδικασιών: Οι περισσότεροι συμμετέχοντες κατανόησαν μόνο τους βασικούς εκλογικούς μηχανισμούς που παρουσιάζονται κατά τη διάρκεια των εκλογών. Σύγχυση γύρω από τις βουλευτικές εκλογές, τα μπόνους εδρών και τα κατώτατα όρια στο ελληνικό εκλογικό σύστημα. Έντονη επιθυμία να κατανοήσουν τις κυβερνητικές δομές: Οι συμμετέχοντες τόνισαν ότι η κατανόηση του συστήματος σημαίνει πραγματική δέσμευση. Η πολιτική επηρεάζει την καθημερινή ζωή (π.χ. εκπαίδευση, υγειονομική περίθαλψη, ελευθερίες), γεγονός που καθιστά απαραίτητη την κατανόησή της. Αναγνώρισαν την ανάγκη να κατανοήσουν ποιος κατέχει την εξουσία, πώς λαμβάνονται οι αποφάσεις και πώς μπορούν να τις επηρεάσουν. Η πολιτική παιδεία θεωρείται δικαίωμα.

5. Ερωτήσεις καταιγισμού ιδεών

Ιδέες για ένα νέο πολιτικό σύστημα.

Αποκέντρωση: Περισσότερη εξουσία και αυτονομία στις τοπικές κυβερνήσεις.

Αυξημένη ενσωμάτωση: Οι πολίτες θα συμμετέχουν περισσότερο αν τα τοπικά προβλήματα επιλύονται τοπικά. Η διαφάνεια και η λογοδοσία θα βελτιωθούν με τη στενότερη εγγύτητα μεταξύ των πολιτών και των υπευθύνων λήψης αποφάσεων.

Έμφαση στην ειλικρίνεια στην πολιτική και στην καταπολέμηση της διαφθοράς.

Οι πρώτες υποσχέσεις αν θέσει υποψηφιότητα για αξίωμα επικεντρώνονται σε ρεαλιστικές υποσχέσεις: Ασφαλείς δρόμοι, προσβάσιμα πεζοδρόμια και διαβάσεις. Υλοποίηση όσων υποσχέθηκαν ρητά κατά την προεκλογική εκστρατεία.

6. Δραστηριότητα κλεισίματος

Οι συμμετέχοντες εκτίμησαν την ελευθερία της έκφρασης και την ανοιχτή μορφή της συζήτησης. Το ανεπίσημο περιβάλλον βοήθησε να γίνουν πιο κατανοητά τα πολύπλοκα πολιτικά θέματα. Πολλοί αισθάνθηκαν ότι έφυγαν με μια σαφέστερη κατανόηση του ελληνικού πολιτικού συστήματος, όπως το δικαίωμα ψήφου, τις εκλογικές διαδικασίες, τη λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών. Για πολλούς, ήταν η πρώτη τους βαθιά κατάδυση στα πολιτικά συστήματα.

Οι συμμετέχοντες παρατήρησαν την έλλειψη οργανωμένων τοπικών πρωτοβουλιών για τη συμμετοχή των νέων και ζήτησαν συνεχείς ευκαιρίες για συμμετοχή στην πολιτική ζωή, όχι μόνο κατά τη διάρκεια των εκλογών. Οι νέοι απήτησαν υποδομές και προγράμματα για την υποστήριξη του πολιτικού αλφαριθμητισμού και της πολιτικής συμμετοχής, και εξέφρασαν την ετοιμότητα να γίνουν ενεργά πολιτικά μέλη και όχι απλώς παθητικοί παρατηρητές - αν τους δοθεί υποστήριξη, χώρος και εργαλεία.

